

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

คดีที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนศูนย์กลางละอาย จำกัด โจทก์ ยื่นฟ้ององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช จำเลย อ้างว่า จำเลยได้จัดทำโครงการจ้างเหมาก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ โดยโจทก์ตกลงช่วยสมทบทุนค่าก่อสร้างอาคารและอุทิศที่ดินให้แก่จำเลยเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคาร และจำเลยให้สัญญาว่าเมื่อการก่อสร้างอาคารแล้วเสร็จ โจทก์และสมาชิกของโจทก์ รวมทั้งประชาชนบริเวณใกล้เคียงจะได้ใช้ประโยชน์จากอาคารอเนกประสงค์ดังกล่าว โดยจำเลยได้ว่าจ้างเอกชนให้ก่อสร้างอาคาร แต่ต่อมาจำเลยระงับการก่อสร้าง อันเป็นการปฏิบัติผิดสัญญา ขอให้พิพากษาหรือมีคำสั่งให้จำเลยชำระค่าก่อสร้างอาคารคืนให้แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ย จึงมีประเด็นต้องพิจารณาว่าข้อตกลงดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาทางแพ่งหรือสัญญาทางปกครอง เห็นว่า แม้จำเลยเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เมื่อพิจารณาข้อตกลงที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้คือ การที่โจทก์กับจำเลยตกลงกันว่าโจทก์จะช่วยสมทบค่าก่อสร้างและอุทิศที่ดินบางส่วนให้แก่จำเลยเพื่อก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ ประจำตำบลละอาย โดยมีเงื่อนไขให้โจทก์ สมาชิกของโจทก์ รวมทั้งประชาชน ได้ใช้ประโยชน์จากอาคารอเนกประสงค์ดังกล่าว ข้อตกลงระหว่างโจทก์และจำเลยในส่วนนี้จึงแยกออกได้จากสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ที่จำเลยทำกับเอกชนผู้รับจ้างก่อสร้าง การที่จำเลยตกลงรับเงินสมทบค่าก่อสร้างและที่ดินที่ใช้ในการก่อสร้างจากโจทก์ โดยให้โจทก์ สมาชิกของโจทก์ และประชาชน ได้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์การเรียนรู้และบริการชุมชนของโจทก์ เป็นเพียงการกำหนดนิติสัมพันธ์ทางแพ่งอย่างหนึ่ง และไม่มีลักษณะเป็นสัญญาประเภทหนึ่งประเภทใดตามนิยามสัญญาทางปกครองของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น ข้อตกลงดังกล่าวจึงไม่ใช่สัญญาทางปกครอง ข้อพิพาทเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงในคดีนี้ จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อันจะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นข้อพิพาททางแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม